

Representantforslag 14 S

(2013–2014)

fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Olaug V. Bollestad og Kjell Ingolf Ropstad

Dokument 8:14 S (2013–2014)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Olaug V. Bollestad og Kjell Ingolf Ropstad om oppheving av foreldelsesfrist i straffesaker vedrørende incest-, voldtekts- og drapssaker

Til Stortinget

Bakgrunn

Foreldelsesreglene i strafferetten er blant annet knyttet til adgangen til å reise straffesak. Hensynet bak foreldelsesreglene er for det første at bevisene kan bli mer og mer usikre jo lengre tid det går fra det straffbare forholdet har skjedd, noe som kan forsterke faren for justismord, enten ved at bevis går tapt eller at de blir upålitelige. Dette argumentet synes ikke å ha så stor betydning når det gjelder drap og grove overgrep. Oppheving av foreldelsesreglene endrer ikke straffevilkårene. Bevisene må være klare, uavhengig av tidsmomentet. Dette taler derfor for oppheving av foreldelsesreglene ved drap og alvorlige overgrep. Dessuten har det de siste årene skjedd store teknologiske fremskritt som taler for å vurdere foreldelsesreglene på nytt.

Det andre momentet som begrunner foreldelsesreglene, er prevensjonsmomentet, som blant annet skal sikre at påtalemyndigheten etterforsker straffbare handlinger innenfor rimelighetens grenser. Drap og alvorlige overgrep skal prioriteres av påtalemyndigheten uavhengig av foreldelsesreglene, noe som medfører at dette hensynet dermed ikke kan vektlegges tungt.

For det tredje er foreldelsesreglene begrunnet i at behovet for straff avtar med årene. Dersom den skyldige ikke har begått nye lovbrudd, vil behovet for å straffe lovovertrederen reduseres, men har lovbrøyteren begått nye straffbare forhold kan vedkommende straffes for disse. Dette hensynet gjør seg gjeldende i svært mange tilfeller, men ikke i saker som omhandler incest, voldtekt og drap. Bakgrunnen for det er at behovet for straff ikke vil avta, på grunn av den straffbare handlingens karakter. Det kan være uforholdsmessig inngripende, både for den skyldige og dens familie, om den skyldige blir straffet mange år etter at den straffbare handlingen er begått, noe som taler for å opprettholde foreldelsesreglene. Dette er et gyldig argument i mindre alvorlige saker, men ikke i alvorlige saker som drap, incest og voldtekt. Her vil behovet for håndhevelse av loven være av avgjørende betydning.

Straff er i norsk rett tradisjonelt definert som et onde staten påfører lovovertrederen på grunnlag av lovovertrædelsen. Drap, incest og voldtekt er svært alvorlige forbrytelser som krenker mennesker på det groveste. Det er lovbrudd som kan prege offeret og pårørende i svært lang tid, kanskje livet ut. Foreldelsesreglene avskjærer muligheten for å reise straffesak, og dermed at lovbrøyteren domfelles. Begrunnelsen for opprettholdelsen av foreldelsesreglene ved drap og alvorlige overgrep blir i så henseende av mindre betydning. Håndhevelse av loven i slike saker er viktig både for den enkelte og for samfunnet generelt. Endring av reglene for foreldelsesfrist i incest-, voldtekts- og drapssaker endrer ikke straffevilkårene, og rettssikkerheten til den enkelte borger blir dermed ivaretatt. Forslagsstillerne er derfor av den oppfatning at foreldelsesreglene i disse saker bør oppheves.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen utarbeide og fremme forslag om oppheving av foreldelsesfrist i straffesaker vedrørende incest-, voldtekts- og drapssaker.

6. desember 2013